

Vezměte, prosíme, na vědomí, že text článku odpovídá platné právní úpravě ke dni publikace.

Volby vyhrála levice, v neděli konzultace Havla s lídry stran

Úspěchem levicových stran skončily páteční a dnešní volby do Poslanecké sněmovny. Zatím však není jasné, kdo sestaví novou vládu. Prezident Václav Havel, který by měl některého z politiků pověřit jejím sestavením, zahájí první orientační konzultace se stranickými předáky v neděli odpoledne. Jeho mluvčí Ladislav Špaček si ale nemyslí, že by prezident už v neděli někoho sestavením vlády pověřil.

Úspěchem levicových stran skončily páteční a dnešní volby do Poslanecké sněmovny. Zatím však není jasné, kdo sestaví novou vládu. Prezident Václav Havel, který by měl některého z politiků pověřit jejím sestavením, zahájí první orientační konzultace se stranickými předáky v neděli odpoledne. Jeho mluvčí Ladislav Špaček si ale nemyslí, že by prezident už v neděli někoho sestavením vlády pověřil.

Havel se v neděli odpoledne nejprve setká s Vladimírem Špidlou, předsedou ČSSD, která volby vyhrála, když získala podporu zhruba třetiny volících občanů. Poté čeká prezidenta schůzka se šéfem ODS Václavem Klausem a předáky Koalice KDU-ČSL a Unie svobody-DEU Cyrilem Svobodou a Hanou Marvanovou. Těmto čtyřem politikům už dnes telefonicky blahopřál ke zvolení. Nepřál jen šéfovi KSČM Miroslavu Grebeníčkovi, s nímž se ani nechystá o povolebním vývoji jednat.

Předběžné výsledky voleb ukazují, že jejich vítězem se stala dosud vládnoucí sociální demokracie. Velkým úspěchem skončily volby i pro komunisty, které nečekaně podpořila zhruba pětina lidí, kteří přišli k volbám. ČSSD ale odmítá s komunisty vytvořit vládu a kloní se spíše ke společnému vládnutí s Koalicí KDU-ČSL a Unie svobody-DEU. I tyto dvě strany se netají tím, že by na sociálnědemokratickou nabídku vládních křesel kývli. Společnou vládu těchto tří stran by mohlo zhatit snad jen to, kdyby v konečném součtu hlasů neměly v nadpoloviční většinu v parlamentu.

Koalice KDU-ČSL a unie se v této souvislosti netajila rozčarováním ze svého volebního zisku. Po sečtení 97 procent volebních okrsků se totiž ukazuje, že získala jen asi 14 procent hlasů. Zklamáním volby skončily i pro ODS, kterou některé předvolební průzkumy pasovaly na vítěze voleb. Straně reálně hrozí, že se ocitne v opozici bez jakéhokoli vlivu na dění v zemi. Ve volbách dostala přes 24 procent hlasů.

Předseda ODS Václav Klaus volební neúspěch přiznal, ale zatím neuvedl, zda na něj bude reagovat rezignací na svou stranickou funkci. Uvedl jen, že chce zvážit, jaký má na volebním výsledku své strany podíl. "Je naprosto evidentní, že tyto volby jsou pro

ODS neúspěchem ... Mně nezbývá, než uznat vítězství sociální demokracie," prohlásil.

Nespokojení byli i šéfové KDU-ČSL a Unie svobody-DEU Svoboda a Marvanová, byť mají šanci na vstup do vlády. Oba uznali porážku Koalice, která skončila až čtvrtá za KSČM. Oficiální nabídku od šéfa ČSSD Špidly na společné vládnutí prý zatím nedostali. Špidla ale již oznámil, že jako šéf vítězné strany osloví při sestavování nové vlády nejprve Koalici.

Předsednictva KDU-ČSL a Unie svobody-DEU už začala jednat o společném povolebním postupu Koalice. V neděli odpoledne se v Praze sejdou širší vedení obou koaličních stran, aby se dohodla na další strategii.

Spokojenost naopak neskrývali sociální demokraté a komunisté.

Předseda ČSSD Špidla rozhodně vyloučil vládní spolupráci s komunisty. Volební vítěz tedy uvažuje pouze o dvou možnostech: přednost dává vládní koalici s lidovci a Unií svobody-DEU, za možnou považuje v případě neúspěchu prvního pokusu i jednobarevnou menšinovou sociálnědemokratickou vládu.

Svou strategii dnes poodkryla i KSČM. Komunisté nejsou zajedno v tom, zda by podpořili případnou vládu ČSSD a Koalice. Podporu vylučuje místopředseda komunistů Miloslav Ransdorf, ale další místopředsedové Vlastimil Balín a Zuzka Rujbrová zdaleka nesou tak rezolutní. V neděli se dalším postupem bude zabývat vedení strany.